

නයි මුගටි වෛරය සහ නයි පොළොං වෛරය.

නයා සහ මුගටියා අතර ඓතිහාසික වෛරයක් පවතින බවට බොහෝ ජනප්‍රවාද පවතී. නයෙකු සහ මුගටියෙකු අතර පවතින සටන බැලීමට බොහෝ දෙනෙකු කැමතිය. කෙසේ වුවද මෙම නයි මුගටි සටන සහ වෛරය ගැන අප සමාජයේ නොදන්නා කෙනෙකු නොමැති තරම්ය. මෙම නයි මුගටි වෛරය මෙන්ම නයි පොළොං වෛරය පිළිබඳ ජනකතා අප සමාජයේ තදින් මුල් බැසගෙන ඇති බව පෙනී යයි. මෙම මතවලට අවම වශයෙන් පිට විද්‍යාත්මකවත් වෙනත් අදහසක් ඉදිරිපත් වී නැත.

එහෙත් නයා සහ මුගටියා අතර පවතින්නේ වෛරයක් නොව පිට විද්‍යාත්මකව බලන විට ආහාර දාම හා සම්බන්ධ විලෝපිකයා (සතෙකු මරා ආහාරයට ගන්නා) සහ ගොදුර අතර පවතින සම්බන්ධතාවය බව පෙනී යයි. මුගටියා විලෝපිකයා වන අතර නයා ගොදුර වේ. මුගටියා මාංශ භක්ෂක පිටියෙකි. උෟ ඇල මාර්ගවල කුඩා මසුන් අල්ලා ආහාරයට ගනියි. මුගටියා අනෙක් සර්පයින් ද මරා ආහාරයට ගනියි. විශාල ගැරඩියෙකු මරා හිස සහ වලිගය ඉවත් කර ඉතා අපහසුවෙන් ඇදගෙන යන මුගටියෙකු මම දැක ඇත්තෙමි. මා දැක මුගටියා දිව ගියද මා එතැනින් ඉවත් වූ පසුව නැවතත් එය රැගෙන ගොස් තිබිණි.

එහෙත් මෙම කිසිම සර්පයෙකුට මුගටියා හා සටන් කිරීමට ශක්තියක් නැත. ඔවුන් පහසුවෙන්ම ගොදුර බවට පත් වේ. එනමුත් නයා පහසුවෙන් ගොදුර බවට පත් නොවෙයි. නයා තම බලය භාවිතා කරමින් විලෝපිකයාට විරුද්ධව සටන් කරයි. මුගටියාට සහ නයාට සමාන බලයක් ඇත. මුගටියා බොහෝ අවස්ථාවලදී නයා මරා දැමුවද නයාගේ දෂ්ඨ කිරීමෙන් මුගටියා මිය යන

උවස්ථාද ඇත. මුගටියා මිය ගියද නයා උෟ ආහාරයට නොගනියි. එහෙත් නම ආත්මාරක්ෂාව සඳහා දෂ්ඨ කරයි. නයි මුගටි සටන බොහෝ වේලාවක් පවතින අතර නයාගේ පෙනය පිප්පීම නිසා එය අලංකාර සටනක් වීම නිසාත් බලතුලනය නිසා බොහෝ දෙනාට මෙම සටන විලෝපිකයෙකු සහ ගොදුරක් අතර පවතින සම්බන්ධතාවයක් බව නොපෙනේ. අනෙක් අතට ගැරඩින් පොළොගුන් යනාදී ඇතැම් අනෙක් සර්පයින් පහසුවෙන් මුගටියාට ගොදුරු බවට පත් වන නිසා ඒවා අපට එතරම් දක්නට නොලැබෙයි.

සත්ත්ව ලෝකයේ ඊර්ෂ්‍යාව, වෛරය එතරම් නොමැති යැයි සිතීමට පුළුවන. අලියා විසින් පිඹුරෙක් මරා දැමීමද තරි රංචුවක් විසින් පිඹුරෙක් මරා දැමීමද වාර්තා වී ඇත. එහෙත් පිඹුරා තරියන් ආහාරයට ගන්නා නිසාත් තරියන් එය දන්නා නිසාත් ඔවුන් විසින් පිඹුරෙක් මරා දැමීම පැහැදිලි කර ගත හැකිය. අලි ද පිඹුරන් අතතුරක් බව දන්නා නිසා පිඹුරා මරා දමන බව අනුමාන කළ හැකිය.

නයා සහ පොළොගා අතර සටන පිළිබඳව ද විවිධ ජනකතා පවතී. එහෙත් මෙම සටනද විලෝපිකයා සහ ගොදුර අතර පවතින සම්බන්ධතාවය බව සිතිය හැකිය. මෙහිදී වැදගත් කරුණ වන්නේ නයෙකු සහ පොළොගෙකු මුණ ගැසුනහොත් විශාල සනා විලෝපිකයා විමත් කුඩා සනා ගොදුර විමත්ය. ඇතැම් අවස්ථාවල මෙම සටනින් දෙදෙනාම මිය යන බව වාර්තා වී ඇත. දෙදෙනාට තම ශක්තිය ගැන විශ්වාසය තැබීම මෙයට හේතුවයි. නයා පොළොගා ගිල දැමීමටත් පොළොගා නයා ගිල දැමීමටත් උත්සාහ කරයි. අවසානයේදී එකෙකු විසින් අනෙකා ගිල දැමුවද ගිල දැමීම සම්පූර්ණ කර ගැනීමට නොහැකි වුවහොත් ආපසු වමාරයි. ඒ වැමැරීමෙන් පසුව ගිල දැමීමට ලක් වූ

ටික වෙලාවකින් මිය යයි.

මේ අනුව සිතිය හැක්කේ ස්වභාව ධර්මයේ සිදු වන බෝහෝ සිදුවීම් වලට අප විසින් විවිධ අර්ථකතන සැපයුවද සැබෑ විද්‍යාත්මක පදනමක් ඇතිව ඒවා සිදු වන බවයි.

එම්.එම්. විද්‍යාරත්න තේරන්,
පාරිසරික ආර්ථික හා ගෝලීය කටයුතු අංශය,
පරිසර සහ ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය.

දිගුකල් පවත්නා කාබනික දූෂක ඩයොක්සීන හා ෆියුරාන

මානව ක්‍රියාකාරකම් නිසා අතුරු ඵලයක් ලෙස නිෂ්පාදනය වන රසායනික වර්ග වේ.

ඩයොක්සීන සහ ෆියුරාන පරිසර දූෂක වන අතර බොහෝ විට ගෝලීය පරිසර පද්ධතිය තුළ සියලුම ප්‍රදේශවලදී අංශු මාත්‍ර වශයෙන් හමු වේ. අතිකුත් දිගුකල් පවත්නා කාබනික දූෂක මෙන් නොව මෙම සංයෝග ජාත්‍යන්තර වශයෙන් නිෂ්පාදනය නොකරන අතර කිසියම් හෝ ප්‍රයෝජනවත් කාර්යයක් සඳහා යොදා නොගනී. පුරුල් පරාසයක පවතින කර්මාන්ත සහ දහන ක්‍රියාවලි නිසා මෙම අනවශ්‍ය ද්‍රව්‍යයන් නිපදවෙන අතර, නිෂ්පාදන හෝ භාවිතයන් වැළැක්වීම මගින් මේවා ඉවත් කළ නොහැකිව ඇත. ඩයොක්සීන හා ෆියුරාන පරිසරයට එකතු වීම සහ මිනිසුන් ඒ සඳහා නිරාවරණය අවම කිරීම සඳහා වක්‍ර ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුව ඇත.

දිනපතා ඇතුල් වන ඩයොක්සීන වලින් 90% ක් සතුන්ගෙන් නිපදවූ ආහාර ද්‍රව්‍ය සහ ඒවා ආහාරයට ගැනීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ලැබෙන අතර, ඒ නිසාම මේ පිලිබදව විශේෂ අවධානයක් යොමු කළ යුතුව ඇත. ඩයොක්සීන සහ ෆියුරාන පරිසරයට විමෝචනය වීම අවම කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග හඳුනා ගැනීමේදී, මසුන් දැඩි ලෙස වද වී යාම සහ දූෂිත ආහාර අවම කිරීම පිලිබදව අවධානය යොමු කළ යුතුය.

(මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද අත් පත්‍රිකාවක් ඇසුරින්)